

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងបច្ចេកទេស និងកីឡា

ស្ថាប័ជនគិត្យាវិទ: ក្រសួងបច្ចេកទេស

នាយកដ្ឋានបណ្តុះបណ្តាល និងវិភ័យការ
ឆ្នាំ ២០១០

ឧបត្ថម្ភដោយកម្រោងទ្រព្រៃដីសំយអបំកម្ពុជា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងបំពេញនូវការ
ក្រសួងបំពេញនូវការ

នគរប៊ែនទីនៃនឹងការប្រើប្រាស់

នាយកដ្ឋានបណ្តុះបណ្តាល និងវិក្រើតការ
ឆ្នាំ ២០១០

អាជ្ញាគុខ

ការណានេនការអភិវឌ្ឍនីយអប់រំទ្វីជិត្យនៅកម្ពុជាដែលត្រូវបានបង្កើចបំផ្តាញដោយកម្មិត
សុខក្សានុវបប្រជុំយុទ្ធសាសន៍ នានធ្វើឱ្យឱ្យយើងដឹងបារការលំបាតរាយក្រារម្បាត់ ហើយបច្ចុប្បន្ននេះ វិស័យអប់រំ
មានសន្ដុះវិកចំព្រឹនត្រួតឱ្យកត់សម្ងាត់ ។ សារណាយក្រោមនិងត្រូវបង្កើចបំផ្តាញដោយការអភិវឌ្ឍនីយនៅ
បានការរៀនសូត្របសសិស្សរុសិស្សក្តុងក្របខណ្ឌទូទៅនៃប្រទេស ។ ទីផ្សារនិងការវិកចំព្រឹននេះ
ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា នាននឹងកំពុងយកចិត្តទូកដាក់យ៉ាងខ្សោយទៅលើគុណភាព និងសមត្ថភាព
និងធានមនុស្ស ដើម្បីឱ្យឱ្យដឹងពីនិងសកលភ្លាមបានជួយក្រុមអប់រំទាំងនៅក្នុងតំបន់ និងទៅលើសកល
លោក ។ ត្រូវបង្កើតជាកំពង់ការអភិវឌ្ឍនីយដោយក្រុមវិធីបណ្តុះបណ្តាលច្បាស់ និងវត្ថុបំបែនសមត្ថភាព
ដែលទៀតជាផ្ទៃនិងការប្រើប្រាស់ ដែលមិនអាចខ្ចោះបានបានការអភិវឌ្ឍនីយបាន ។ ស្របពេលជាមួយគ្នា
នេះដោយ ក្រសួងនានាធិតខំដូចជានិមិតកសាងសួងដាករវិធានដីរៈត្រូវបង្កើតនេះឡើង សម្រាប់ជាត្រីឱ្យយ
ចងុលប្រាប់អ្នកអប់រំទាំងអស់ក្នុងការរៀបចំក្រុមវិធីបណ្តុះបណ្តាលច្បាស់ កំណើនដាក់ត្រូវក្រើកតារាង ដើម្បីធ្វើ
បច្ចុប្បន្នភាពសមត្ថភាពត្រូវបង្កើត នូវស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្របច្ចុប្បន្នការិប្បោរៗពីមាន និងសង្គម ដោយដឹង
លើពីរទី ។

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា មានជំនួយមុនចាំថ្ងៃស្អែកជាហិរញ្ញាណដីរៈត្រូវបង្កើតនេះនិងដឹង
ដីរប្រើប្រាស់ការកសាងជាតិត្រូវបង្កើតដើម្បីនិយាយនានាលទូទៅត្រូវក្រើកតារាង ជាតិសេសដូចមែនត្រូវបង្កើតនេះ
និងសមត្ថភាពពេញលេញក្នុងការបង្កើត នូវស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្របច្ចុប្បន្ន និងរៀន ។

ជាជីបញ្ហាប់ខ្លួនអំណរគុណដោយស្មោះចំពោះគម្រោងទ្រព្រងឱ្យអប់រំកម្ពុជា(CESSP)
ដែលបានដឹងដូចមុនចាំថ្ងៃការបច្ចុកទេស ដើម្បីកសាងសួងដាករវិធានដីរៈត្រូវបង្កើតនេះឡើង ។
ជាមួយគ្នានេះដែរ ខ្លួនយកចំពោះស្មានដើម្បីប្រព័ន្ធស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្របច្ចុប្បន្នការអភិវឌ្ឍនី
សួងដាករវិធានដីរៈត្រូវបង្កើតនេះឡើង ដើម្បីត្រួតឱ្យការអភិវឌ្ឍនីយបែរបស់យើង នូវត្រួតពេលប្រចាំរដ្ឋមីនីមួយនាទី ។

មាតិភាពរឿង

លេខ	ីម្រោច	ទំនំ
១-	សេចក្តីផ្តើម	៩
២-	រចនាសម្រេចស្អដែរិធានីវរ៉ែបង្រៀន	៥
៣-	ស្អដែរិធានីវរ៉ែបង្រៀនជាមីនី?	៦
៤-	គោលចំណាំ	៦
៥-	ស្អដែរិធានីវរ៉ែបង្រៀនមានជលប្រយោជន៍អីខ្លះ?	៧
៦-	ចំណោះដឹងរិធានីវរ៉ែបង្រៀន	៨
៧-	ការប្រតិបត្តិរិធានីវរ៉ែបង្រៀន	១១
៨-	ការសិក្សាទិន្នន័យរិធានីវរ៉ែបង្រៀន	១៦
៩-	សិលផមិនីវរ៉ែបង្រៀន	១៩

សេចក្តីផ្តើម

ការអភិវឌ្ឍនេតជាន់មនុស្សប្រកបដោយគុណភាពសម្រាប់ប្រជុំប្រទេសជាតិមិនអាចកាត់ធ្លាច់ចេញពីការអប់រំបានឡើយ ។ វិស័យអប់រំកម្រិះខ្មែង និងមានប្រសិទ្ធភាពមាយទារជាត់បានខ្សោយកម្រិតសមត្ថភាពរបស់ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដែលក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បាននឹងកំពុងយកចិត្តទុកដាក់ថីបំបែនជាប្រចាំ ។

ជាការពិត ក្រោយថ្វីរដោះ ៩ មករា ១៩៨៤ វិស័យអប់រំ កំណើចជាវិស័យផែូនុយនេរោត្ត ដែរត្រូវបានបំផុធបំផ្តាញដល់កម្រិតសុទ្ធ ទាំងដែលជាន់មនុស្សទាំងមួលដ្ឋានសម្បារបិត្តា ។

នៅថ្ងៃទី ២៦ ខែកក ឆ្នាំ ១៩៨០ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាត្រូវបានបង្កើតឡើងវិញ សាលាបេរព្រប់កម្រិតសិក្សាតុទុកដានទាំងប្រទេសត្រូវបានបើកឡានទូលសិស្សាទុសិស្ស ។ ទន្លឹមនឹងនេះ ការងារបណ្តុះបណ្តាល និងវិភាគការត្រូវបានបង្កើតឡាយជាប្រជាពលរដ្ឋ នាយកដ្ឋានបណ្តុះបណ្តាល និងវិភាគការជាមួកទួលខុសត្រូវ ។

តុងសារការពើសំបាកនេះ ការងារបណ្តុះបណ្តាល និងវិភាគការត្រូវបានបង្កើតឡាយជាប្រជាពលរដ្ឋ និងវិភាគការប្រមូលអតិតត្រូវបានបង្កើតឡាយជាប្រជាពលរដ្ឋ និងអ្នកមានកម្រិតវប្បធម៌យិម្ខុន ដែលនៅលើសាលាសាស្ត្របានបង្កើតឡាយជាប្រជាពលរដ្ឋ និងវិភាគការប្រមូលខុសត្រូវ ។ ការបំបែនមន្ត្រីត្រូវបានបង្កើតឡាយជាប្រជាពលរដ្ឋ និងវិភាគការប្រមូលខុសត្រូវ ។ នៅក្នុងទុកដានប្រទេស ជាមួយគ្មាននេះដែរ ការបំបែនមន្ត្រីត្រូវបានបង្កើតឡាយជាប្រជាពលរដ្ឋ និងដែរតាមរយៈការបើកវគ្គបំបែនប្រមូលផ្លូវ ។ នៅសាលាដាននៃខ្លួន ក្នុងការបង្កើតប្រជាពលរដ្ឋ និងបង្កើតប្រជាពលរដ្ឋ គឺជាប្រចាំប្រចាំរដ្ឋ ដែលបានបង្កើតឡាយជាប្រជាពលរដ្ឋ ។

ចាប់ពីឆ្នាំ ១៩៨៣ ក្រសួងបានសម្រេចឱ្យសាលាគរុករាសល្វេ និងវិភាគការរាជបាលដើម្បី
ខេត្តទាំង ១៨ និងសាលាមធ្យោមសិក្សាគរុករាសល្វេមធ្យោមជូន បណ្តុះបណ្តាលត្រូវបង្រៀន
បច្ចុប្បន្នសិក្សា និងមតិអ្នយកសិក្សារយៈពេលវេងដោយ ចាប់ផ្តើមពីរបម្ភ ៧ + ១ រហូតដល់ ១២ + ២
សម្រាប់ខេត្តវាគរាប់ ។ ដោយទំនួរសម្រាប់ខេត្តភូមិភាគត្រូវសាន់ កោះកុង និងតំបន់ដាច់
សម្រាប់ខេត្តវាគរាប់ ការបណ្តុះបណ្តាលត្រូវបង្រៀនត្រូវបានចាប់ផ្តើមពីរបម្ភ ៣ + ១ និង
បច្ចុប្បន្ន ៩ + ២ និង ១២ + ២ ។

នៅឆ្នាំ ១៩៨៤ មធ្យោមណ្ឌលគរុករាសល្វេភូមិភាគចំនួន៦ត្រូវបានបង្កើតឡើងសម្រាប់
បណ្តុះបណ្តាលត្រូវបង្រៀនសិក្សា បច្ចុប្បន្នដោយផ្តើមពីរបម្ភ ៧ + ៣ រហូតបច្ចុប្បន្ន ១២ + ២ ។

ដោយទំនួរកចំពោះការបណ្តុះបណ្តាលត្រូវបង្រៀនក្រុមហ៊ុនក្រុមហ៊ុន តានចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំសិក្សា
1980-1981 នៅសាលាគរិង្ហានខេត្តសៀមរាប "បច្ចុប្បន្នជាសាកលវិទ្យាល័យភ្នំពេញ" ដោយចាប់ផ្តើម
ពីការបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលខ្លី ៤ ខែ ៧ ខែ ១០ + ៣ ១០ + ៤ និងបីរីប្រាំ + ១ ដែលកំពុងបន្ថែម^១
នៅវិទ្យាល័យជាតិអប់រំរួមបច្ចុប្បន្ន ។

ក្នុងសាន់ភាពព័ត៌មាន យើងយើងឱ្យចុះគុណភាពនៃការអប់រំនៅការវិប្បលម្មយកក្រុមហ៊ុន
ភ្នំពេញតែសម្រាប់ បុគ្គលិកនៅមានលក្ខណៈដោយទំនួរកចំពោះការអប់រំក្នុងក្រុមហ៊ុនភាពមួយបាន
សម្រេចនៅទីតាំង ពេលតីសម្រាប់ភាពបស់ត្រូវបង្រៀនតំលៃជាតិ ។ ផ្តើមចេញពីនេះដើម្បីឱ្យ
ការងារបណ្តុះបណ្តាល និងវិភាគការត្រូវបង្រៀនមានកម្មវិធី និងទិន្នន័យដោយភាស់ជាយជាតិ
បាននូវគុណភាពសម្រេច ទិន្នន័យបានកែងការនូវជារនេះឡើង ក្នុងកោលបំណងធ្វើឱ្យត្រូវបង្រៀន
បង្រៀននៅមានសមត្ថភាពដល់ស្ថិតិជាមួយសម្រេចបានក្នុងក្រុមហ៊ុននិងត្រូវបង្រៀនក្នុង
តំបន់ ។

ពេលណុងដារជាមី ?

ពិតាបើយចា ការកំណត់កម្រិតបិរាណា និងគុណភាពផលិតផលមួយវាតាក្រោះយុទ្ធយ ដើម្បីកត់ថ្លែងលើបុគ្គល បុមនុស្សមួយក្រុមដែលគេសន្និតថា "ស្ថិជារ "។ អ្នកខ្លះប្រើពាក្យស្ថិជារ សម្រាប់កំណត់បិរាណា ។ ឧទាហរណ៍៖ ធ្វើការ តាមៗ តុងមួយថ្ងៃ ជាស្ថិជារមួយ ។ ឯម្ញកខ្លះទៅតប្រើពាក្យស្ថិជារសម្រាប់កំណត់គុណភាព ។ ឧទាហរណ៍៖ ត្រូវបង្រៀនមានគុណភាព ឬដូចត្រូវបង្រៀនមានចំណោះដឹងលើមុខវិជ្ជាងកទេសមានទេពកាលឈរក្នុងការបន្រៀន ។ បុក្រោះស្ថិជារ គុណភាពពីបាកនិងកំណត់ណាស់ ពេលគឺវាប្រប្រឈរទៅតាមអាជីវ ប្រកែដិតផល និង ប្រទេសនិមួយ។

ដូច្នេះពាក្យស្ថិជារត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់កំណត់គុណភាព និងបិរាណាបស់វត្ថុ បុសមត្តភាពរបស់មនុស្សទៅតាមមុខរបរ ប្រអាជីវដោយច្បាត់។

ការកំណត់ស្ថិជារវិធានីវិវាទ៖ ត្រូវបង្រៀនប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយ ដើម្បីកត្តាប្រើនិងជាកត្តាបច្ចេកវិទ្យា សេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងវប្បធមិ ។ ដោយទៀតកស្ថិជារវិធានីវិវាទ៖ ត្រូវបង្រៀនឡើងបានកំណត់ជាបន្ទុសមាសភាពគឺ ចំណោះដឹងវិធានីវិវាទ៖ ការប្រតិបត្តិវិធានីវិវាទ៖ ការសិលជមិវិធានីវិវាទ៖ ។ សមាសភាពនិមួយ។ មានអនុសមាសភាពជាប្រើន និងនៅក្នុងអនុសមាសភាពនិមួយ។ មានសេចក្តីពណិតិវិធានីដែលបន្ទាន់ទៀត ហើយនៅក្នុង សេចក្តីពណិតិវិធានីដែរនិមួយ។ មានបញ្ហាកំពើសមត្ថភាពលម្អិតតួចទៅសម្រាប់ដោរដោរ តាមសមត្ថភាព និងនៅក្នុងទៀត។

ទៅបីស្ថិជារបាននិកទៀតឱ្យនិសមត្ថភាពលំខាន់ជាប្រើន តែបើដឹងនៅជីវិសនិសយក និងសមត្ថភាពមួយចំនួនដែល យើងចាត់ទុកចា ជាសមត្ថភាពអប្បបរមាបុណ្យភាព ឯសមត្ថភាព ដោយច្បាស់ និងត្រូវបើកយកមកបង្ហាញនាពេលអនាគត ។ ជាមួយត្រូវនេះ យើងកំពានជីវិស ជាកំដែរចា ត្រូវបង្រៀនទាំងអស់មានសមត្ថភាពដែលស្ថិជារអប្បបរមាបើយ ។

ឧទាហរណ៍៖ ការបង្ហាញពីការបញ្ចប់ចិត្តនិងការធ្វើល្អមចំណោកភ្លើងវិជ្ជាជីវេស្សបង្រៀន ។ ឯស្សដែលជារោងរាយនទ្រៀត យើងដឹងថាគ្រប់បង្រៀនភាពត្រួវកំណុងឡើង ។ ឧទាហរណ៍៖ ផ្លូវបិរក្សានសិក្សាដែលមានសុវត្ថភាព និងធ្វើឱ្យសិស្សរៀនអស់ពីសមត្ថភាព ។ ឯស្សដែលខ្សោះឡើងមានតែគ្រមយច្ចននុ តូចទេ ដែលអាចឡើងបាន ។ ឧទាហរណ៍៖ ប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាតីមានសារពមនាគមន់ និងជនបានក្នុងបណ្តាល់យ ដើម្បីធ្វើឱ្យការបង្រៀនមានប្រសិទ្ធភាព ។

គេលាសង្គ័ន្ធសង្គមជាពីរប៊ូតេ: ក្នុងបញ្ជី

ឧត្តមាន់ :

១. ចំណោះដើមពីរប៊ូតេ:

១.១ ស្ថាល់សិស្ស (ពម្រិការសិក្សា សមត្ថភាព ប្រវត្តិសិក្សា និងគីយាបចសិក្សាបស់សិស្ស)

- ពណិទានពីព្រមទាំងការសិក្សាបស់សិស្ស
- ពណិទានពីសមត្ថភាពសិក្សាបស់សិស្ស
- ពណិទានពីប្រវត្តិសិក្សាបស់សិស្ស
- ពណិទានពីគីយាបចសិក្សាបស់សិស្ស ។

១.២ ដឹងថ្នាក់ពីប្រភេទក្រោង និងកត្តាដៃមួយ (ផ.យេនីម៉ា សៀវភៅសង្គម សេដ្ឋកិច្ច ពិភាក្សាត និង ក្រុមជំនាញពិភាក្សាទិច...) ដែលមានតម្លៃបានដល់ការសិក្សា របស់សិស្ស និង ដឹងពីរបៀប ដោះស្រាយកត្តាចំនោះ៖

- ពណិទានពី យេនីម៉ា ដែលមានតម្លៃបានដល់ការសិក្សាបស់សិស្ស
- ពណិទានពីកត្តាសង្គម សេដ្ឋកិច្ច ដែលជាគម្រោងកម្រិតលំដាប់
ការសិក្សាបស់សិស្ស
- ពណិទានពីក្រុមជំនាញពិភាក្សាទិច និងពិភាក្សាដែលជាគម្រោង
ដល់ការសិក្សាបស់សិស្ស
- ពណិទានពីរបៀបដោះស្រាយកត្តាចំនោះ៖

សមាសការ

អរគុណសការ

ពាក្យរាបូលរបាយ

រោងចំណាំ

ចំណោះដើមពីរប៊ូតេ

I. សូវបានទិន្នន័យ៖ត្រួមព្រៃនលោក្តី ?

តាមពិតាការកំណត់បញ្ជីតិច ប្រការនូវឯកសារមនុស្សដោយមានចេនលាងស៊ា ។ ចូលរាយគេសរសរពាក្យទៅក្នុងឈ្មោះធ្វើឱ្យដាក់ បុំនែកមាននឹងយដ្ឋានតាម ។ ដូច្នេះ យើងកំណត់បញ្ជីជាំងីបី នៃសូន្យដារីជាតិវិវាទ៖ ត្រួមព្រៃនលោក្តី ។

ក. ជាលេខបញ្ជីអធិប្បាយសង្គែប និងច្បាស់លាយសំទូទិន្នភាពទាំងឡាយណា

ដែលត្រួមព្រៃនត្រួរយោលបើដី និងធី ។

ខ. ជាការបញ្ជាក់ប្រាប់កិត្តិវិទ្យាប្រាប់ត្រួមព្រៃនដែលមាន

អនុវត្តធមាន ហើយមានតម្លៃពាណិជ្ជកម្ម ។

គ. ជាលុបករណីសម្រាប់រាសសម្អូភាពដែលស្ថិតចេញរបស់ត្រួមព្រៃន ។

II. គោលចំណែក

ការកែងការសូន្យដារីជាតិវិវាទ តើមិនមែនមានបំណងរាយព័ម្យសមត្ថភាពត្រួមព្រៃន ដើម្បីចាត់ជាប្រភេទ ត្រួល បង្ហាញខ្សោយនោះទេ ពេលតើយើងមានបំណងលើកសុយការបង្រៀន និងរៀនរបស់ត្រួមព្រៃន សម្រាប់ផ្តើមសម្រាប់ការសិក្សាបស់សិស្សឱ្យទទួលបានលទ្ធផលសិក្សាដែលមានកម្រិតសមស្របអាជទទួលយកបាន ហើយបង្រៀនស្ថិជាតិ កម្រិតសិក្សាដែលមានកម្រិតសមស្របអាជទទួលយកបាន ។ ស្ថិជាតិវិវាទ ជាលុបករណីមែនសារៈសំខាន់បំផុត និងជាឥ្នាព័ត៌ម្ភសម្រាប់អ្នកអភិវឌ្ឍនភាព បណ្តាលត្រួមព្រៃនសម្រាប់ធ្វើដែនការកែងការ និងជាឥ្នាព័ត៌ម្ភសម្រាប់អ្នកអភិវឌ្ឍនភាព ។ ទៅអនាគតតែនឹងប្រើប្រាស់ស្ថិជាតិសម្រាប់ចេញជាអាជ្ញាប់ណ្ឌបានបង្រៀន និងជាលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ផ្តល់ប្រាក់បែវរោងដែនប្រចាំសប្តាហ៍បង្រៀន ។

III. ផ្តល់ជាមិនធីនឹងក្រុមហ៊ុនមានដែលប្រយោជន៍សម្រាប់អ្នកទូទៅ?

ស្ថិតិថាណិជ្ជាឌីវេរ៉ែនក្នុងមានដែលប្រយោជន៍សម្រាប់ ។

- កំណត់អារម្មណប្រព័ន្ធគិងរៀន
- ផ្តល់ចក្ខុវិស័យសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាល និងវិភាគការក្រុមហ៊ុន
- កំណត់អកម្ពុវិធីបណ្តុះបណ្តាល និងវិភាគការក្រុមហ៊ុន
- រៀបចំដែនការអភិវឌ្ឍន៍សាធារណប្រព័ន្ធ
- ធ្វើឱ្យក្រុមហ៊ុនមានលទ្ធភាព និងមានឱកាសជាប្រចិនក្នុងការស្វែងរកសោរការងារធ្វើទាំងក្នុងស្ថាប័នរដ្ឋ និងស្ថាប័នឯកជន
- បង្កើនសមតុភាពិជ្ជាឌីវេរ៉ែនក្នុងឱ្យប្រហែកំប្រើបាយប្រចែលក្នុងតំបន់
- ផ្តល់ជាមួលដ្ឋានត្រីវេដីមួយដើម្បីឱ្យបាននូវរសក្តិ ។

១. ចំណោះដើមទីត្រូវខាងក្រោម:

ព្រឹបដ្ឋែនមានចំណោះដើមទីត្រូវខាងក្រោមបែប ។ តាត់ត្រូវតែដឹងថ្មានសំគាល់ត្រូវការសិក្សា សមត្ថភាពសិក្សា ប្រវត្តិសិក្សាច្បាស់លាស់ និងគិរិយាបច្ចេកទេសសិស្សម្នាក់ទាំងអស់ យ៉ាងដឹងជាង ដែរពីប្រភេទត្រូវការ និងកត្តាដេឡើងទាំងអស់ ដែលមានតម្លៃលម្អិតការសិក្សាប់សិស្ស (យេនខ្មែរ ពិការភាព និងក្រុមជនជាតិ ភាគតិច...) ព្រមទាំងយ៉ាងដឹងពិវិធដោះស្រាយ កត្តាជាម៉ែនទេ ។ ត្រូបដ្ឋែនត្រូវមានការយ៉ាងដឹងពីគោលនយោបាយអប់រំ ជាតិសេសគោលដោ អប់រំជាតិ និងគោលបំណងអប់រំចំណោះទូទៅបែបឈរញ៉ា និងកត្តាជាម៉ែនទេ ។ ត្រូបដ្ឋែនយ៉ាង ពិវិធសិក្សាការង្រៀបចំកិច្ចដែលការង្រៀបដ្ឋែនយ៉ាង ដូចជាភ័ត៌មាន វិធីសាម្រេចបង្កើត និងអាច ធ្វើសវេសវិធីវាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សាហានសម្រប ។ ត្រូបដ្ឋែនយ៉ាងពិនិត្យសារ កម្មវិធីសិក្សា ហើយមានសមត្ថភាពនៅលម្អិតមេរោនបានច្បាស់លាស់ និងយ៉ាងពីរបៀវបបញ្ចប់ ឱ្យមានពិនិត្យ វិធានធម្មយោទីមុខវិធានធម្មយោងឡើងឡើត ក្នុងនយោបាយសិស្សទូទាតនបំណើនជាថ្មី និងមានចិត្ត ការតែចង់រៀន ។

ត្រូបដ្ឋែនត្រូវយ៉ាងពីបិរីសានអប់រំក្នុងច្បាក់រៀន និងក្នុងសហគមន៍ ពិសេសយ៉ាងពីរបៀវបបៀវបន្ថែមសិស្ស ភាពខុសត្រារវាងទេរកាសល្អ ឡើង និងរបៀបសិក្សា ដែលមានតម្លៃលម្អិតការសិក្សាប់សិស្ស ។

១.១ ស្ថាល់សិស្ស (ត្រូវការសិក្សា សមត្ថភាព ប្រវត្តិសិក្សា និងគិរិយាបច្ចេកទេសសិក្សាប់សិស្ស)

- ពាណិជាតានពីត្រូវការសិក្សាប់សិស្ស
- ពាណិជាតានពីសមត្ថភាពសិក្សាប់សិស្ស
- ពាណិជាតានពីប្រវត្តិសិក្សាប់សិស្ស
- ពាណិជាតានពីគិរិយាបច្ចេកទេសសិក្សាប់សិស្ស ។

១.៤ ដឹងឲ្យរាល់ពីប្រភេទក្រសារ និងកត្តាអំពើមីនា (ឧ.យេនដ៉ា សារពារសង្គម សេដ្ឋកិច្ច ពិភាក្សាទិន្នន័យ ក្រុមជនជាតិភាគពិច...) ដែលមានតម្លៃពាណិជ្ជកម្ម ដល់ការសិក្សា របស់សិស្ស និងដឹងពីរបៀវបង់ស្រាយកត្តាថាំនៅខោះ

- ពណិត្យាពន្ធឌី យេនដ៉ា ដែលមានតម្លៃពាណិជ្ជកម្ម ដល់ការសិក្សាបស់សិស្ស
- ពណិត្យាពន្ធឌីកត្តាសង្គម សេដ្ឋកិច្ច ដែលជាគម្លៃពាណិជ្ជកម្ម ដល់ការសិក្សាបស់សិស្ស
- ពណិត្យាពន្ធឌីក្រុមជនជាតិ និងពិភាក្សាទិន្នន័យ ដែលជាគម្លៃពាណិជ្ជកម្ម ដល់ការសិក្សាបស់សិស្ស
- ពណិត្យាពន្ធឌីរបៀវបង់ស្រាយកត្តាថាំនៅខោះ ។

១.៥ យល់ដឹងពីគោលនយោបាយអប់រំជាតិ គោលដៅអប់រំជាតិ និងគោលបំណង អប់រំចំណោមទូទៅ

- ពណិត្យាពន្ធឌី គោលនយោបាយអប់រំជាតិ គោលដៅអប់រំជាតិ និង គោលបំណងអប់រំចំណោមទូទៅ
- ពណិត្យាពន្ធឌី វិធីដែលធ្វើឱ្យបានសម្រេចគោលនយោបាយអប់រំជាតិ គោលដៅអប់រំជាតិ និង គោលបំណងអប់រំចំណោមទូទៅ ។

១.៦ យល់ដឹងពីត្រួតពិនិត្យការសរស់រក្សាទិន្នន័យការបង្រៀន

- ពណិត្យាពន្ធឌីត្រួតបំណង និងជាតុរបស់វាពន្ធឌីមត្រូវ
- ពណិត្យាពន្ធឌីចំណោមសំខាន់ៗនៃគោលនយោបាយវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល
- ពណិត្យាពន្ធឌីយុទ្ធផ្លូវិវាយតម្លៃថ្មីដូចជាគម្លៃពាណិជ្ជកម្ម បានសម្រេចបានសម្រេច
- ពណិត្យាពន្ធឌី ស្ថារបបង្រៀន និងរៀនបានសម្រេច សម្រាប់ប្រើប្រាស់ ក្នុងការបង្រៀនមេរោគ ។

១.៤ យោលដឹងពីខ្លួនសារកម្មវិធីសិក្សា ហើយមានសមត្ថភាព ពន្យល់ និងបង្ក្រៈន ខ្លួនហើយទីផ្សារអ្នកម្មវិធីសិក្សាទាមដូរ

- គុណបញ្ជាក់ពីខ្លួនសារសំខាន់ៗ នៃកម្មវិធីសិក្សាដើលប្រព័ន្ធបានច្បាស់លាស់
- បង្ក្រៈនឹងមីនីបង្ហាញពីការយល់ខ្លួនសារច្បាស់លាស់ ។

១.៥ យោលដឹងពីរបៀបបញ្ជាបីខ្លួន ពីមុខវិធានមួយទៅមុខវិធានផ្សេងទៀត នូងខ្លួនឱ្យសិស្សទទួលបានបំណើនាតាថ្មីន និងមានចិត្តភាពនៃពេលងារ

- ពណិតាបានពីវិធីបញ្ជាបីខ្លួនសារពីមុខវិធានមួយទៅក្នុងមុខវិធានផ្សេងទៀត
ដើលរាជធ្លាយឱ្យសិស្ស របៀបការនៃតំបន់សិក្សាឌីជីន និងចូលចិត្តរបៀប

១.៦ យោលដឹងពីរបៀបង្ហានសិក្សាក្នុងថ្វាក់របៀប និងសហគមន៍

- ពណិតាបានពី វិធីដើលធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវបរិសាខសិក្សាក្នុងថ្វាក់របៀប
ដើម្បីផ្តល់ឱ្យសិស្សរបៀបការនៃពេលងារ
- ពណិតាបានពី វិធីដើលធ្វើឱ្យសហគមន៍សាងសង់របៀប ថ្មីល្អជូនឱ្យសិស្សរបៀប
ការនៃពេលងារ ។

១.៧ យោលដឹងពីរបៀបបង្ក្រៈនរបស់សិស្ស

- ពណិតាបានពីត្រួតពិនិត្យមួយ ប្រចូលនៃរបៀបបង្ក្រៈនរបស់សិស្ស
- ប្រាប់បានពីរបៀបបង្ក្រៈដោយចូលរួមជូនឱ្យសិស្សរបស់សិស្ស ។

១.៨ យោលដឹងពីភាពខុសត្រាវែសម្រាប់ លើវិវាទ និងរបៀបសិក្សាបស់សិស្ស

- ពន្យល់ពី ភាពខុសត្រាវែសម្រាប់សិក្សាបស់សិស្ស
- ពន្យល់ពីភាពខុសត្រាវែសម្រាប់លើវិវាទសិក្សាបស់សិស្ស
- ពន្យល់ពីភាពខុសត្រាវែសម្រាប់សិក្សាបស់សិស្ស ។

២. ការប្រតិបត្តិទូរគីត:

ត្រូវបង្កើតព្រមទាំងការប្រព័ន្ធឌីជីថល ដែលអាចបង្កើតសាលាសំប្បកបដោយប្រសិទ្ធភាព ស្របតាមកម្មវិធីសិក្សាដោយផ្តើកលើ សេវាឯក់សិស្ស សេវាឯក់ត្រូវ និងសម្ងាត់សិក្សាដោយ ទេរ៉ែត ដែលអាចរកបាន។ ដើម្បីតាំងប្រជាធិបតេយ្យ ត្រូវបង្កើតព្រមទាំងការប្រព័ន្ធ ត្រូវបង្កើតព្រមទាំងប្រជាធិបតេយ្យ ដើម្បីរៀនរកម្មឡាយសម្រេចការសិក្សារបស់សិស្សប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ត្រូវបង្កើតកំប្រឈានិភ័យតម្លៃលទ្ធផលសិក្សាដោយទេរ៉ែត ដែលស្របទៅតាម តម្រូវការ និងទេរកសុវត្ថិភាពសិស្ស។ ត្រូវបង្កើតត្រូវបង្កើតតិមានត្រឡប់ទៅ សិស្ស មាតាបិតា បុរាណាព្យាបាល អំពីការអភិវឌ្ឍចំណោះដី បំណិត និងកិរិយាបច្ចុបស់សិស្ស។

ត្រូវបង្កើតផ្តុំដែលមិនមែនសិក្សាប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងធ្វើឱ្យ មានការប្រើប្រាស់ប្រចាំខែ ប្រចាំសប្តាហ៍ ប្រចាំឆ្នាំ ហើយធ្វើការដឹងទិន្នន័យ និងសិក្សារបស់ខ្លួន។ ត្រូវបង្កើតត្រូវបង្កើតមុខការអភិវឌ្ឍសាស្ត្ររបស់សិស្ស ដើម្បីតាំងការសិក្សា និងសុខមាលភាពរបស់សិស្ស និងត្រូវបង្កើតទេរ៉ែត។

ត្រូវបង្កើតត្រូវបង្កើតប្រជាធិបតេយ្យ និងសម្រេចប្រជាធិបតេយ្យ ដែលអាចបង្កើតសិក្សារបស់សិស្ស និងសម្រេចបានវគ្គបំណុះដោយមេរោគ។ ម្នាក់ទេរ៉ែតត្រូវបង្កើតត្រូវមានសមត្ថភាព ផ្តល់ជាមិនបានឡាយឱ្យប្រើប្រាស់តាមរបៀប និងតម្រូវការរដ្ឋីជាត្រារបស់សិស្សតាមរយៈការអនុវត្តិវិធីប្រព័ន្ធសម្រេចបានម្នាក់បំបាត់ ដោយបង្កើតការសិក្សាបច្ចុប្បន្ន និងដោយផ្ទេរប្រើប្រាស់។ លើសពីនេះទេរ៉ែត ត្រូវបង្កើតត្រូវបង្កើតប្រជាធិបតេយ្យ និងបង្កើតតិមានសារ គមនាគមន៍ និងចនាតានក្នុងបណ្តាញប៊ីមានលទ្ធភាព ដើម្បីធ្វើឱ្យការបង្កើត និងការប្រតិបត្តិភាព និងការប្រសិទ្ធភាព។

២.១ រៀបចំកិច្ចពេនការបង្រៀន កម្មវិធីបង្រៀន និងការរាយកំណែ លទ្ធផលសិក្សាតាមត្រីមត្រូវ ហើយមានប្រសិទ្ធភាព

- កិច្ចពេនការបង្រៀនមានសេចក្តីពិនិត្យបញ្ជាក់ ពីគតុបំណងមេរោនឆ្នាស់លាស់
- កិច្ចពេនការបង្រៀនមានសេចក្តីពិនិត្យបញ្ជាក់ពី របៀបរាយកំណែ
លទ្ធផលសិក្សាតាមឆ្នាស់លាស់
- កិច្ចពេនការបង្រៀនមានសេចក្តីពិនិត្យបញ្ជាក់ពី សកម្មភាពត្រួតពិស្សុ និងខ្លឹមសាររោមរៀន ដើម្បីត្រូវគតុបំណងមេរោនឆ្នាស់លាស់
និងត្រីមត្រូវតាមគោលការណ៍។

២.២ រៀបចំសម្រាប់បង្រៀន និងរៀន ដើម្បីធ្វើឱ្យការសិក្សាសម្រេច បានលទ្ធផលល្អ

- រៀបចំសម្រាប់រៀនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីសម្រេចបានលទ្ធផលសិក្សា
ល្អរបស់សិស្ស
- រៀបចំសម្រាប់បង្រៀនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីសម្រេចបានលទ្ធផលសិក្សា
ល្អរបស់សិស្ស។

២.៣ ប្រើប្រាសិធិសម្របសម្បូរៈបែង សម្រាប់រាយកំណែលទ្ធផលសិក្សា របស់សិស្ស

- កសាងសំណូរតែស ដោយមានទម្រង់ និងរយៈពេលសម្របសម្រាប់
សិស្សផ្លូវ

- ព្រឹសនិសអាយុទំនែស (Item Test) ពីសៀវភៅដោយនាទ ដែលមានទម្រង់សំណូរ និងរយៈពេលសម្រេចបសម្រាប់សិស្សជើយ
- បង្ហាញបញ្ជាផីអគ្គាត់ណាត់តែស និងការកែចមើយរបស់សិស្ស។ នាទត្រូវបង្ហាញបញ្ជាផីអគ្គាត់ណាត់តែស និងការកែចមើយរបស់សិស្ស។
- កំណត់បានយ៉ាងច្បាស់ពី លទ្ធផលទំនែស ដើម្បីបង្ហាញពីប្រសិទ្ធភាពនៃការសិក្សារបស់សិស្ស។

២.៤ តាមដានការចូលរួម និងថែរក្សាកំណត់ត្រាដោយកាតីកែចមើយរបស់សិស្ស

- តាមដានការចូលរួមរបស់សិស្ស តាមរយៈការសង្គត និងថែរក្សាកំណត់ត្រា
- ថែរក្សាកំណត់ត្រា ស្ថិតិការចូលរួមរបស់សិស្សក្នុងសកម្មភាពសិក្សា។

២.៥ ផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់ទៅសិស្ស មាតាបិតា ឬអាណាព្យាពាលសិស្ស អំពីការអភិវឌ្ឍន៍របៀបដោះដីន បំណិត និងកិរិយាបច្ចរបស់សិស្ស

- ផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់ទៅសិស្ស តាមរយៈការនិយាយដោយជ្រាល់ និងជាក់មួលវិចារណ៍សម្រេចបាន លាយលក្ខណ៍អក្សរ នៅលើសន្តិភីកិច្ចការរបស់សិស្ស ពិសេសលើសៀវភៅដោយនាទត្រូវបំនុះបាន។
- ផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់ទៅមាតាបិតាបុអាណាព្យាពាលសិស្សតាមរយៈរាយការណ៍ ប្រចាំខែនិងទៅជ្រើបជ្រាល់ ហើយចាត់។

២.៦ ផ្តល់បន្ទាន់សិក្សាដែលមានសុវត្ថភាព និងធ្វើឱ្យសិស្សទាំងអស់ខិតខំប្រចាំ អស់ពីលម្អិក

- បង្ហាញឱ្យយើងពីការគ្រប់គ្រងថាកំរែនមានប្រសិទ្ធភាព
- ដួយសិស្សឱ្យមានអនុវត្តិភាពជាមួយសិស្សដែលទេរំក
- ផ្តល់បន្ទាន់សិក្សាដែលធ្វើឱ្យសិស្សរួមចិត្តការសិក្សាតានប្រើ។

២.៧ ផ្តល់សិស្សឱ្យឲ្យបានការទទួលខុសត្រូវចំពោះការសិក្សាបស់ខ្លួន

- បង្ហាញពីដែលអាចដួយសិស្សឱ្យមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះការសិក្សាបស់ខ្លួនការទំនួន
- បង្ហាញកិច្ចការសិស្សជាមួយពាណិជ្ជកម្មណ៍ ដែលចងុះបង្ហាញការរៀនដោយខ្លួនឯង
(កិច្ចការសិស្ស តម្រូវការក្នុង របាយការណ៍ក្រោម ៧) ។

២.៨ ចូលរួមអភិវឌ្ឍន៍សាធារណៈរៀន ដើម្បីទ្រួលដំឡើងការសិក្សា និងសុខមាលភាព របស់សិស្ស ត្រូវទាំងសហសិរីក/មិត្តរួមអភិវឌ្ឍន៍

- ពណិតាតានពីសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍សាធារណៈរៀនដែលតាត់បានចូលរួម
- លើកជាសំណួនពីសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍សាធារណៈរៀន ។

**៤.៩ ប្រើឱធិបាប្រែវែងដោយ ដើម្បីចូលរាយសិក្សាបស់សិស្ស និងសម្រេច
ឱ្យបានតាមណូមដោរកម្មឱធិសិក្សាបស់ព្រៃយេង**

- បង្ហាញពីឱធិបាប្រែវែងដោយ ដូចជាអនុមាណនូម អនុមាណពេញ ការងារក្រុម ពន្លេលំបង្ហាញ ពីដំណោះស្រាយបញ្ហា ។
- ពណិទាននឹងឱធិបាប្រែវែងដែលបានប្រសិទ្ធភាពចំពោះមេរោះនឹមួយៗ ដែលបានប្រើបានសារុវត្ថុគោលឱធិសិស្សមួយដូលបានត្រឹមត្រូវ ។
- ពន្លេលំបានពីមួយហេតុដែលប្រើឱធិបាប្រែវែងទាំងនេះ ។

៥.១០ ផ្តល់ម៉ោងបាយឱ្យប្រើបានតាមរបៀបសិក្សា និងតម្រូវការដោយ ត្រារបស់សិស្សតាមរយៈការអនុវត្តឱធិបាប្រែវែងសម្រាប និងសម្បាត់បែប

- បង្ហាញពីឱធិបាប្រែវែងដែលផ្តល់ជាម៉ោងបាយឱ្យត្រូវទៅតាមរបៀបសិក្សា របស់សិស្សដោយ ត្រូវកែខាង ភាសា គណិត ចក្ខុ ធមនាការកាយ ត្រី ទាក់ទងរវាងបុគ្គលិក និងបុគ្គលិក ។
- ពន្លេលំបានពី ឱធិបាប្រែវែងដែលផ្តល់ជាម៉ោងបាយឱ្យត្រូវទៅតាមរបៀបសិក្សា ខ្លួន ត្រារបស់សិស្ស ។

**៥.១១ រៀបចំ និងផ្តល់ឱ្យសិស្ស នូវឱកាសសិក្សាតី ជាម៉ោងប្រាយបញ្ហា
ដើម្បីចូលរួមគិតឱ្យបានឈើធម្មត និងដោយចេចប្រើិត**

- ជួយសិស្សឱ្យប្រើបានគិតឱ្យបានឈើធម្មត ដើម្បីរាយការចំណោមបញ្ហា
- ពណិទាននឹងឱកាសសិក្សាតី ដែលតាត់ប្រើបានគិតដោយចេចប្រើិត ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា ។

២.១៩ ប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាផ័ត៌មាន និងសារពមនាគមន៍ បើមានលទ្ធភាព ដើម្បីធ្វើឱ្យការបង្រៀន និងរៀបចំការសំណោះស្រាយ

- ពណិទាននឹងបច្ចេកវិទ្យាផ័ត៌មាន និងសារពមនាគមន៍ដើម្បីជួយ
ឱ្យឈឺស្សាមានចិត្តចង់រៀន
- ពណិទាននឹងបច្ចេកវិទ្យាប័ត្រិតបច្ចេកវិទ្យាប័ត្រិតមាន និងបំណិតបច្ចេកវិទ្យា
ព័ត៌មាន និងសារពមនាគមន៍ ដើម្បីឱ្យស្សាមេរោគការសំណោះស្រាយ

៣. ភាពិស្សាពិខ្ទាត់:

យើងបានដើរបើយថាគ្រប់បង្រៀនគឺជាមួកលើកទីកចិត្ត និងជាមួកធានាធិស្សុទទួល
បានដោតដឹងទូទៅការសិក្សា ។ ដូច្នេះកាត់ក្រែវតែស្អែរសិក្សា វាយកតម្លៃការបង្រៀន ដើម្បី
អភិវឌ្ឍន៍នឹង និងប្រើប្រាស់ដែនការសម្រាប់ដឹកនាំស្អែរសិក្សាមុខិជ្ញានីវេជ្ជាបាម
ជីវិកាតរស់នៅជាកំណើង ។ ក្រប់បង្រៀនត្រូវអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវកបដែកវិទ្យាផ័ត៌មានសារពមនាគមន៍
និងបំណិតផ្សេងៗសម្រាប់អនុវត្តក្នុងការបង្រៀន ហើយធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវបំណិតទំនាក់
ទំនងជាមួយ សិស្ស មាតិលិតា មិត្តរមាណដើរ និងជាមួយអ្នកផ្សេងៗទៀត នៅក្នុងសហគមន៍ ។
ក្រប់បង្រៀនត្រូវលើកកម្ពស់កម្រិតសមត្ថភាពិជ្ញានីវេជ្ជាបាមរយៈការអាន និងស្រាវជ្រាវ
ប្រភពនៃការផ្សេងៗ ដើម្បីពារិជ្ញានីវេជ្ជាបាមទូលំទូលាយក្នុងនីយោកលំអការបង្រៀន
និងបង្រៀន ហើយត្រូវមានទំនាក់ទំនងណូជាមួយគ្រួងទេទៀតក្នុងការសិក្សាធិជ្ញានីវេជ្ជាបាម ។

៣-១ រាយការប្រចាំឆ្នាំ និងការប្រើប្រាស់ដែលការសម្រាប់ ដ៏ការស្ថិតិយវិធានដីរោងទាំងអស់

- កំណត់ប្រព័ន្ធឌីជីថាមីនុយោង ចំណុចដែលត្រូវកែលំអ និងតម្លៃការគ្នាបានមុខិជ្ជាតីរោងទាំងអស់
- រៀបចំដែនការអភិវឌ្ឍនិភាពដីរោងទាំងអស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព
- ផ្តល់ព័ត៌មានប្រចាំឆ្នាំ ដើម្បីស្វែងរកការងារបញ្ចប់ដែលបានរៀបចំឡើង។

៣-២ អភិវឌ្ឍន៍ដែលបានបង្កើតឡើងពីមាន សារតមនាគមន៍ និងបំណិតសម្រាប់ អនុវត្តក្នុងការប្រចាំឆ្នាំ និងរៀបចំ

- បង្កើនបំណិតដែលទាក់ទងនិងិជ្ជាតីរោងទាំងអស់ ដោយបង្ហាញវិញ្ញាបនបត្រ ជាកស្សាតាម
- ពណិខាទានពីរបៀបប្រើប្រាស់ បច្ចេកវិទ្យាផីមាន សារតមនាគមន៍ សម្រាប់
ការប្រាក់ប្រាក់ និងរៀបចំដែលខ្ពស់
- មានផន្ល់ស្ថិតិយវិធានដ៏ល្អប៉ុណ្ណោះ និងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាផីមាន
ទាំងបច្ចេកទេសបង្កើនឡើង តាមរយៈការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាផីមាន
និងសារតមនាគមន៍។

**៣-៣ ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង នូវប័ណ្ណិនទំនាក់ទំនងជាមួយសិស្ស មាតាបិតា
ធម្មរមអាជីព និងសហគមន៍**

- បង្ហាញពីប័ណ្ណិនទំនាក់ទំនងជាមួយសិស្ស
- បង្ហាញពីប័ណ្ណិនទំនាក់ទំនងជាមួយសហគមន៍
- បង្ហាញពីប័ណ្ណិនទំនាក់ទំនងជាមួយមាតាបិតា និងសហគមន៍ ។

**៣-៤ អាយអត្ថបទនិងផ្នែកដៃខែឆ្នាំនៃ និងរបាយការ ដើម្បីពាណិជ្ជកម្មការណ៍តែប្រសើរឡើង
ឱ្យមានទូលាយក្នុងផ្លូវការបង្រៀនអភិវឌ្ឍន៍**

- ពណិតាបានពីអត្ថបទដែលតាត់បានអាន និងត្រូវបានរៀបចំដោយក្រុមការងារ ដើម្បីបង្កើតរបាយការណ៍តែប្រសើរឡើង
- ធ្វើផ្ទាក់និទស្សន៍ដើម្បីបង្ហាញពីសោច្ច័ន្តទូលាយការងារ និងត្រូវបានរៀបចំដោយក្រុមការងារ ដើម្បីបង្កើតរបាយការណ៍តែប្រសើរឡើង ។

៣-៥ ធ្វើអនុរកមួយជាមួយត្រូវដែលបានសរុបសម្រាប់សិក្សានិងផ្នែកដៃខែឆ្នាំ

- ធ្វើបញ្ជីឈ្មោះសិក្សាសាលា ប្រវត្តិបំបនដើរីង ដែលបានចូលរួម
- ពន្លេបានពិនិត្យសារឈើសាលាប្រវត្តិបំបនដែលបានចូលរួម ហើយបានផ្តល់បច្ចុប្បន្ន ពិសោធន៍លូ ដល់ការបង្រៀនអភិវឌ្ឍន៍ និងរៀបចំសម្រាប់សិក្សា ។

៤. សិលជប់ទិញបើក:

សិលជបើដ្ឋានីវិវាទ៖ គឺពេកកំពុងទៅនឹងត្រប់ទិញភាពទាំងអស់ក្នុងវិធានីវិវាទ៖ ត្របាប្រឈរដែលជានូមមានការបោះចិត្តបាប្រឈរដែលសិស្សបើប្រាស់មនសិការវិធានីវិវាទ៖ ប្រកបដោយគតិបណ្តិត និងមានចំណោះដឹងត្រប់ត្រានៅតាមក្រមសិលជបិវិធានីវិវាទ៖ ត្របាប្រឈរន និងចេញប័ណ្ណិការអប់រំ ។

ត្របាប្រឈរត្រូវគោរពពេលវេលាតាមភាករកិច្ច មានវត្ថុមានជាប្រចាំខែត្រូងសាធារណ៍ មានការស្វែកពេកកំសមរម្យ និងមានសិរិយាបច្ចេងផ្លូវ ។ តាតំត្រូវពេចចូលរមក្នុងត្រប់សកម្មភាពទាំងក្នុងនិងក្រោមឱះដំអស់របស់សាធារណ៍ និងសម្របតាមករណីដែលរាជធីបាន ។

ត្របាប្រឈរមានប្រសិទ្ធភាព គឺមិនវិសាទិនសិស្ស ទៅនៅក្នុងការលោកសែកដោយដូចជាបញ្ហាយនូវវឌន់ ឬនាតិភាពតិច ពិការភាព ត្រីត្រី និងត្រូវចេះថែទាំសិស្ស ផ្តល់លម្អិតភាព ឱ្យសិស្សបើប្រាស់ចនាសុវត្ថិភាព ហើយយកចិត្តទុកដាក់ដល់សិស្សឱ្យបានសិរិយាត្រាក្នុងការបញ្ជីឱ្យបានសិស្ស នៅពេលទាក់ទងជាមួយសិស្ស ត្របាប្រឈរត្រូវមានការគោរពពិនិត្យលម្អិតដល់សិក្សា ។ នៅពេលទាក់ទងជាមួយសិស្ស ត្របាប្រឈរត្រូវមានការគោរពពិនិត្យលម្អិតដល់សិក្សា ។ ហើយយកចិត្តទុកដាក់ដល់សិស្សឱ្យបានសិរិយាត្រាក្នុងការបញ្ជីឱ្យបានសិស្ស នៅពេលទាក់ទងជាមួយសិស្ស ដើម្បីដល់ប្រយោជន៍សិស្ស ដូលជាកំរូដល់សិស្សក្នុងការរស់នៅ និងរៀនសុពលភាព ពិសេសចេះបើកកម្ពស់ស្ថារតិសិស្សឱ្យរីនបីន និងវិធានីបានហើយបង្កើតស្ថារតិលេខ៖បង់ និងការរូមចំណោកចំពោះ សហគមន៍ទាំងមួល ។

៤.១ បង្ហាញពីការយកចិត្តទុកដាក់ និងថែរក្សាសិស្សហើយជាមិច្ចាភាសាដើម្បី ដើម្បីប្រយោជន៍ សិស្ស និងសង្គម

- និយាយទៅកាន់សិស្ស សហការ និងអ្នកជំនាញពីក្នុងសហគមន៍ដោយមានការគោរព
និងធ្វើការទិន្នន័យ
- បង្ហាញពីការគោរពសិទ្ធិកុមារមិនត្រូវនិយាយឡើងឡាយ បុណ្ណោះពីនឹងសិស្សតាមរបៀប
អំពីបិញ្ញា
- ធ្វើការជាមួយសហការ និងសមាជិកសហគមន៍ដែលទ្រូវបានដើម្បីប្រយោជន៍សិស្ស ។

៤.២ បង្ហាញពីការបង្ហាញចិត្ត និងចូលរួមចំណោកក្នុងវិធានដីវេទ្យប្រកបដោយស្ថាពីទីផ្សាយ ខ្លួន

- ទៅត្រូវការរៀបចំការណ៍ដៃធ្វើដែលមានទំនាក់ទំនាក់ និងទាន់ពេលវេលា
- បង្ហាញពីវាកប្បើកិរិយាណាក់ទៅការ និងសប្តាហ៍សង្គម
- បង្ហាញពីការគោរពសិស្ស សហការ និងអ្នកជំនាញពីក្នុងសហគមន៍
- បង្ហាញពីការមួលឱ្យដែកចិត្ត និងគំនិតចិត្តដើម្បីត្រូវបានសកម្មភាពវិធានដីវេទ្យប្រកបដោយស្ថាពីទីផ្សាយទៅរហូតដល់
- បង្ហាញពីចំណោះដើម្បីត្រូវបានសកម្មភាពវិធានដីវេទ្យប្រកបដោយស្ថាពីទីផ្សាយទៅរហូតដល់

៤.៣ បង្ហាញអាកប្បើកិរិយាធិធីមានចំណោះស្រាយសិលិម្ងាទ និងមានចំណាក់ចំនេះ ដោយសុខចុម ជាមួយ សិស្ស និងសហគមន៍

- ស្វែកពាក់សមរម្យ
- បង្ហាញពីការមួលឱ្យដែកចិត្តមានចំពោះសិស្ស និងអ្នកជំនាញ
- បង្ហាញពីសមត្ថភាព ដើម្បីរក្សាទំនាក់ទំនេះប្រកបដោយសុខចុម
- ផ្តល់តំបន់សិលិម្ងាទទៅមាតាបិតាសិស្ស និងអ្នកជំនាញ ។

៤.៤ របៀបធ្វើការយុត្តិធម៌ និងពម្ពាបាន គ្នានការប្រព្រឹត្តជាមួយសិស្ស សហសីវិភាគ និង សមាជិកដូចមួយរបស់សហគមន៍

- បង្ហាញពីការស្វោះត្រង់ក្នុងមុខវិជ្ជានីវេះដោយសំដែងនូវសុភាពផែិច និងភាពមិនលំអេរ៉ែង
- ផ្តល់ឱ្យការសងដែលសិស្សគ្រប់រូបមានលទ្ធភាពទូលាថាននូវពេលវេលា និងផនាទានសីឡុត្តា
ដោយមិនគិតគិតទៅ ជនជាតិភាគតិច បុណ្ណក្រីក្រ និងពីការភាព
- រាយការដែលទទួលសិក្សាប្រកបដោយយុត្តិធម៌ ។